

ő kutatói-alkotói útjának mottója is lehetne, a mindig aktív, mindig újat alkotó, mindig előrenéző, termékeny kutató jelszava. Mi sem bizonyítja ezt meggyőzőbben, mint hogy ünnepeltünk ma is tevékenyen dolgozik, folyamatosan publikál, sőt hamarosan egy új, gazdag kötettel lep meg minket a költészet és a játékoság kapcsolatáról.

Mi kollégák, tanítványok, barátok pedig a kerek ünnep alkalmából egy pár hét múlva átnyújtandó kötettel szeretnék meglepni, köszönteni, bizonyoságot téve arról, hogy az ő lépteire mindig figyelve, hasonló utakon, gondolati ösvényeken járunk magunk is.

Kedves Irma! Születésnapod alkalmából jó egészségben eltöltendő hosszú életet kívánunk, és azt, hogy a jövőben az eddigiekhez hasonlóan legyen kedved és erőd munkálkodni, további kiváló elemzésekkel, értelmezésekkel gazdagítva mindnyájunkat!

DOMONKOSI ÁGNES
Eszterházy Károly Főiskola

Bokor József 70 éves*

Kedves Ünnepeltünk, kedves Jóska! Tisztelt ünneplésre összegyűlt Kollégák!

Amikor elkezdtem fogalmazni mostani köszöntőmet, elgondolkodtam: hányszor is, hol is találkoztunk Jóskaival. Azután emlékezetemben felsorakoztak a szombathelyi dialektológiai szimpozionok, nyelvészkongresszusok, élnyelvi konferenciák meg az ezekhez kapcsolódó kirándulások, baráti beszélgetések – olykor egy-egy pohár bor mellett. De ugyanilyen szívesen gondolok a szakma műhelyeinek másik síkjára, a közös opponensi, bizottsági tagsági munkánkra, aminek különösen örömteli oldala egy-egy tehetséges fiatal kolléga elindítása a kutatói pályán.

De hogy is indult el ünnepeltük, Bokor József, tudományos pályája? Lexikonszerű összefoglalásban ilyenformán lehet kezdeni:

Bokor József 1944. október 1-jén született Sopronkövesden. Érettségi vizsgát 1963-ban a jó hírű soproni Berzsényi Dániel gimnáziumban tett, majd 1967-ben Pécsen a Tanárképző Főiskolán magyar–történelem–oroszlakos általános iskolai tanári diplomát szerzett. Ez után a Balatonlellel (1967–1970) majd a Hegykői Általános Iskola (1970–1975) tanára. 1972 és 1974 között szakfelügyelő, 1974/1975-ben Győr-Sopron megyei vezető szakfelügyelő. Tanári munkája mellett a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1972-ben magyar szakos középiskolai tanári diplomát szerzett. 1975-től, egy évvel megalakulása után a szombathelyi Tanárképző Főiskolának (amely 1984-ben fölvette Berzsényi Dániel nevét) az oktatója, így csaknem a kezdetektől részt vehetett a Magyar tanszék alakításában, szervezésében. 1977-ben védte meg Néhány hangtani jelenség állapota és mozgása Sopronkövesd nyelvjárásában című doktori disszertációját. 1989-ben Csűrű-emlékéremmel tüntette ki a Magyar Nyelvtudományi Társaság. 1993-ban szerezte meg a kandidátusi fokozatot Regionális lexikológiai vizsgálatok a nyugati magyar nyelvtérületen című munkájával, amely két évvel később a Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványainak 203. számaként jelent meg 1995-ben.

Az időközben eltelt évek gazdagok voltak eseményekben. Bokor József 1984 és 1988 között lektor volt Mariborban, majd ismét a szombathelyi főiskola katedráján látjuk, ahol 1994-ben főiskolai tanárrá nevezik ki. Ugyanebben az évben azonban már ismét Maribor következik, ahol egyetemi tanárként életpályájának hosszú és eredményes korszaka kezdődik.

* Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társaság felolvasó ülésén 2014. november 11-én.

Bokor József szakmai érdeklődése sokfelé ágazik. Már főiskolás korában megmutatkozott a dialektológia iránti vonzalma, ami – ehhez kétség sem fér – a szülőfalu eleresztő, de egyúttal visszavonó hatásáról tanúskodik. Publikációiban, miként a már említett bölcsészdoktori dolgozatában is Sopronkövesd nyelvjárásának más-más oldalról való bemutatásával találkozunk (BOKOR 1976, 1978, 1979).

A szombathelyi főiskola oktatójaként kérték fel a Vas megye földrajzi neveinek közzétételében való közreműködésre (BALOGH–VÉGH szerk. 1982), ami egyúttal a névtan felé tágitotta érdeklődési körét (BOKOR 1980, 1982). A tájszókincsen végzett kutatásai (BOKOR 1990, 1991a. stb.) tekinthetők a kandidátusi dolgozata előtanulmányaiként.

A maribori évek új kutatási területeket, új szempontokat és újabb feladatokat is hoztak. A dialektológiai kutatások mellett a kétnyelvűséggel, anyanyelvi oktatással, nyelvműveléssel kapcsolatos témák jelentkeznek munkásságában (BOKOR–GUTTMANN 1999; BOKOR 2009). Mariborban teljesedett ki Bokor József munkássága. A számtalan nyelvművelő, tudománynpszerűsítő, ismeretterjesztő cikket írt, amiről a Népjóság számai tanúskodnak. Mellettük tankönyv (BOKOR 1985), oktatási segédanyag (BOKOR 1998), tankönyvfejezet (BOKOR 1991b), monográfia (BOKOR 1991c) kerül ki a keze közül.

Kedves Jóska! Egy helyütt így beszéltél a maribori éveidről: „Szlovénia az 1980-as évek közepén nekem mint »falusi gyerekek« magát a világot jelentette; 25 év múltán, nyugdíjazásomra a »második hazát«. A Magyarországról származó oktatók közül eddig én tanítottam a legtöbbet itt. – Most utólag látom, hogy jó magam a legtöbb figyelmet az oktatás, a kutatás és a tudománynpszerűsítés hármas feladatának az egységben láttatására fordítottam” (BOKOR 2012: 104).

Az oktatás tanári pályád kezdeteitől szívügyed kellett, hogy legyen. E nélkül bizonyára nem lehetél volna már igen fiatalon (megyei) szakfelügyelő. A tudás átadásának, az oktatott anyag megszerettetésének képessége egész pályádat jellemzi. Erről tanítványaid vallomása is tanúskodik. Befejezésül álljon itt közülük egynek néhány emlékező sora: „Amikor viszszaemlékszem az egyetemi évekre, elsősorban nem a Magyar Tanszék tárgyi felszereltsége, hanem az emberi példamutatás jut eszembe... Szívesen emlékszem vissza Bokor tanár úr felejtethetetlen nyelvtanóráira, ahol a szabályok és a helyesírás közepete is mindig helyet kapott a költészet, a magyar és a külföldi líra egy-egy gyöngyszeme. Nem csoda, hogy ma is nagy versrajongó vagyok. Hálás köszönet érte.” (ZADRAVEC SZEKERES 2012: 96).

Kedves Jóska! Gazdag életpályád vázlatos áttekintése után a Nyelvtudományi Társaság és a magam nevében kívánok Neked még további hosszú, örömteli, kutatómunkával töltött éveket, és hozzá az elengedhetetlenül szükséges jó egészséget.

Hivatkozott irodalom

- BALOGH LAJOS – VÉGH JÓZSEF szerk. 1982. *Vas megye földrajzi nevei*. Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szombathely.
- BOKOR JÓZSEF 1976. A sopronkövesdi nyelvjárás zárt o-zásához. *Magyar Nyelvőr* 72: 331–338.
- BOKOR JÓZSEF 1978. Hangtani jelenségek köznyelviévesedésének sajátosságai Sopronkövesd nyelvjárásában. *A szombathelyi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei* 1. Szombathelyi Tanárképző Főiskola, Szombathely, 1978. 141–147.
- BOKOR JÓZSEF 1979. A tájszókészlet változása Sopronhórpácson és Sopronkövesden. *Magyar Nyelvőr* 103: 346–353. Újra közlés: HAJDÚ MIHÁLY szerk., *A magyar nyelv rétegződése, táji tagolódása*. Bölcsészettudományi Karok, Egységes jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988. 475–486.
- BOKOR JÓZSEF 1980. A mutatókészítés néhány kérdése Vas megye földrajzi nevei alapján. In: HAJDÚ MIHÁLY – RÁCZ ENDRE szerk., *Név és Társadalom*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 160. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest. 185–187.

- BOKOR JÓZSEF 1982. Vas megye földrajzi közneveinek értelmezése. In: BALOGH–VÉGH szerk. 1982: 31–38.
- BOKOR JÓZSEF 1985. *A magyar nyelv: jegyzet a tanítóképző főiskolák számára a budapesti program szerint*. Tankönyvkiadó, Budapest.
- BOKOR JÓZSEF 1990. Egy lehetséges változásvizsgálatról a tájszókészlet köréből. In: SZABÓ GÉZA szerk., *Nyelvtudomány, Magyar dialektológia, Szlavisztika*. Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei 6. Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely. 35–41.
- BOKOR JÓZSEF 1991a. Állapot - és/vagy változásvizsgálat? In: HAJDÚ MIHÁLY szerk., *Emlékkönyv Benkő Loránd hetvenedik születésnapjára*. Budapest. 101–104.
- BOKOR JÓZSEF 1991b. Szótan. In: JÁSZÓ ANNA szerk., *A magyar nyelv könyve*. Trezor Kiadó, Budapest. 159–299.
- BOKOR JÓZSEF 1991c. *A magyar nyelv kézikönyve*. Trezor Kiadó, Budapest.
- BOKOR JÓZSEF 1998. *Interaktív magyar nyelvtan: CD-magiszter [a magyar nyelv és helyesírás szabályai]*. Kossuth Kiadó, Budapest.
- BOKOR JÓZSEF 2009. *Nyelviség és magyarság a Muravidéken*. Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, Lendva.
- BOKOR JÓZSEF 2012. Egy kis emlékezés a maribori Magyar Tanszék 30. évfordulóján. In: KOLLÁTH–GRÓF–MERÉNYI szerk. 2012: 104–108.
- BOKOR JÓZSEF – GUTTMANN MIKLÓS 1999. *A muravidéki magyarság anyanyelvéért*. Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola Magyar Nyelvészeti Tanszéke, Szombathely – Maribori Egyetem Pedagógiai Kara Magyar Intézete, Maribor.
- KOLLÁTH ANNA – GRÓF ANNAMÁRIA – MERÉNYI ANNAMÁRIA szerk. 2012. *30 éves a Maribori Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke*. Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék – Maribori Magyar Kultúrklub, Maribor, 2012.
- ZADRAVEC SEKERES ILONA 2012. Emlékfoglalások egy becses évforduló kapcsán. In: KOLLÁTH–GRÓF–MERÉNYI szerk. 2012: 69–70.

ZELLIGER ERZSÉBET

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Guttman Miklós 70 éves*

Tisztelt Megjelentek, Kollégák, kedves Ünnepe! Ritkán adódik arra lehetőség, hogy két kollégát, kiváló kutatót és oktatót, jó barátot szinte egyszerre köszöntsünk. Most ilyen kivételes alkalom, hogy egymás utáni két héten erre sor kerül. Míg a múlt héten Bokor Józsefet, most tanszéki kollégáját, barátját, Guttman Miklóst köszönhetjük hetvenedik születésnapja alkalmából.

A szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola, majd Nyugat-magyarországi Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszéke a magyar dialektológia egyik fellelő- és egyben végvára, amelynek rendezvényein rendszeresen vettek részt hazai és külföldi kutatók. Guttman Miklóssal magam is leginkább a szombathelyi szimpóziumok alkalmával találkoztam, s személyében egy kiváló kutatót, kedves kollégát ismertem meg.

A most 70 éves Guttman Miklós egész élete, munkássága Szombathelyhez kötődik. A szomszédos faluban, Náraiban született, a középiskolát Szombathelyen, a Savaria Gimnáziumban végezte. Érettségi után ugyan a Pécsi Tanárképző Főiskola magyar-történelem szakán tanult tovább, s bár ahogy mondta, Bokor Józseffel és Vörös Ottóval együtt tükének, tősgyökerez pécsinek tekinthetők, igazi hazája a Nyugat-Dunántúl. A vasi szülő-

* Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társaság felolvasó ülésén 2014. november 18-án.